

Joana E., de M. Antònia Oliver

Biblioteca Sant Valentí de Navarcles

Tertúlia guiada per Ignasi Puig

Dimarts, 29 de novembre del 2016

Maria Antònia Oliver (Manacor 1946)

és una escriptora mallorquina principalment coneguda per la seva producció novel·lística i de narrativa breu, però també com a traductora al català i castellà, l'assaig literari, la literatura infantil, la dramaturgia i el guionatge.

Als 23 anys publica la seva primera novel·la, *Cròniques de mig estiu*, que l'escriptor Llorenç Villalonga qualificà d'obra mestra. Casada amb el també escriptor Jaume Fuster, participa dels moviments literaris avantguardistes de l'època. Juntament amb d'altres escriptors com ara Josep M. Benet i Jornet, Marta Pessarrodona, Terenci Moix, Montserrat Roig i molts d'altres, configuren *La Generació Literària dels 70*. Encara que mai deixarà d'estar en contacte amb la Mallorca natal, serà a Barcelona on Oliver publicarà la major part de la seva obra, i on desenvoluparà gran part de les seves col·laboracions literàries.

La narrativa de Maria-Antònia Oliver té una àmplia gamma de recursos: en algunes de les seves obres el nus central el conformen les relacions de diverses generacions o de sagues familiars (*Cròniques de la molt anomenada ciutat de Montcarrà*, *Amor de cans...*); i en uns altres, l'autora ens remetrà a mons onírics i mitològics (aquest seria el cas d'algunes narracions de *Tríptics* o de la novel·la *Crineres de foc*).

També destaca per la dedicació a la literatura de gènere, sobretot a la novel·la detectivesca; en aquest sentit és significativa tant la producció individual -*Estudi en lila* (1986), *Antípodes* (1988), *El sol que fa l'ànec* (1994), etc.- com la pertinença al col·lectiu Ofèlia Dracs.

Després de publicar *Joana E* (premi Prudenci Bertrana 1991), la Institució de les Lletres Catalanes, de la Generalitat de Catalunya, li va proposar ser "Esriptora del mes", fet que li va donar l'oportunitat de recórrer, durant trenta dies, els Països Catalans i de contactar directament amb part del seu públic. El 1995 publica *Amor de cans* (premi Llorenç Villalonga dels Ciutat de Palma) i comença una nova novel·la, que no acabaria fins més tard.

El juliol de 1997 li varen haver de trasplantar el cor. Aquesta operació va iniciar un llarg període de silenci, silenci que es va prolongar perquè, el 31 de gener de 1998, va morir el seu company Jaume Fuster, cosa que la va incapacitar per tornar a escriure. Les paraules no li eren amigues, com deia ella mateixa en

una entrevista amb motiu de l'aparició de *Tallats de lluna* (octubre del 2000), títol de la novel·la començada cinc anys abans. Al final d'aquesta novel·la hi ha una llarga nota d'agraïment a amics i amigues que l'han ajudada a viure i a tornar a escriure. La paraula ha fet sobreviure l'escriptora.

L'autora va deixar la casa de Barcelona fa uns anys i ara viu a Biniali, un poble de 200 habitants de Mallorca, des d'on vol reprendre la seva obra literària.

El 2007 és guardonada amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, i el 2016, amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes en reconeixement a la seva trajectòria.

Joana E.

és la protagonista de la novel·la que fa un recorregut biogràfic per la vida del personatge. L'autora, a l'inici de l'obra, fa una nota en la qual ens explica quina ha estat la veritable història de aquesta novel·la.

Maria Antònia Oliver va conèixer la Joana a Barcelona el 1979. En aquell moment la Joana tenia 69 anys i li va explicar la seva història personal. L'autora va decidir escriure un llibre. Després de començar en dues ocasions la novel·la i abandonar-la abans de finalitzar-la, la Maria Antònia a l'any 88 va rebre la visita de la Joana la qual li va dir que estava malalta i que li quedava poc temps de vida, i que havia pensat passar els seus últims dies a Londres. El desembre d'aquest any, el mateix dia que moria el pare de l'autora, va morir la Joana a Londres. Aleshores l'autora va començar de nou amb la novel·la però escrivint-la en primera persona, com si la pròpia Joana E ens expliqués la seva història. Diu l'autora que només ha garbellat els records de la protagonista i s'ha limitat a reproduir amb el seu llenguatge i les seves expressions tot el que la Joana E li va explicar, canviant el nom dels personatges, menys el de la protagonista i les professions i el lloc on transcorrent els fets. Per tant estem davant d'una història real.

Referències

ESCRITORS.CAT. «Biografia. Maria-Antònia Oliver», 2013. <http://www.escriptors.cat/autors/oliverma/>

NOPCA, Jordi. «Maria Antònia Oliver, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2016». Diari Ara, 10-02-2016.

http://www.ara.cat/suplements/llegim/Premi_d-Honor_de_les_Lletres_Catalanes-2016-Omnium_Cultural_0_1520248064.html

<http://lletra.uoc.edu/ca/autora/maria-antonia-oliver>

